

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 30.5.2012
COM(2012) 313 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Prantsusmaa 2012. aasta riiklikku reformikava

ja esitatakse nõukogu arvamus Prantsusmaa stabiilsusprogrammi (2012-2016) kohta

{SWD(2012) 313 final}

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Prantsusmaa 2012. aasta riiklikku reformikava

ja esitatakse nõukogu arvamus Prantsusmaa stabiilsusprogrammi (2012-2016) kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,² eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi³,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone⁴,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeltõlget,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

pärast konsulteerimist majandus- ja rahanduskomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu kiitis 26. märtsil 2010 heaks Euroopa Komisjoni ettepaneku käivitada uus majanduskasvu ja tööhõive strateegia, s.o strateegia „Euroopa 2020”, mis põhineb majanduspoliitika tõhustatud koordineerimisel ning keskendub esmatähtsatele valdkondadele, kus on vaja võtta meetmeid Euroopa jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime potentsiaali suurendamiseks.
- (2) Nõukogu võttis 13. juulil 2010 vastu soovitusel liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta ajavahemikuks 2010–2014 ning 21. oktoobril 2010 otsuse liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta;⁵ mõlemat dokumenti koos

¹ ELT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

³ COM(2012) 313 final.

⁴ P7_TA(2012)0048 ja P7_TA(2012)0047.

⁵ Nõukogu 26. aprilli 2012. aasta otsus 2012/238/EL.

nimetatakse koondsuunisteks. Liikmesriike kutsuti üles võtma koondsuuniseid arvesse oma majandus- ja tööhõivepoliitikas.

- (3) Nõukogu võttis 12. juulil 2011 vastu soovitusel Prantsusmaa 2011. aasta riikliku reformikava kohta ja esitas arvamuse Prantsusmaa ajakohastatud stabiilsusprogrammi (2011–2014) kohta.
- (4) Komisjon võttis 23. novembril 2011 vastu teise iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis vastavalt strateegiale „Euroopa 2020” tähistab majanduspoliitika integreeritud eelkoordineerimise teise Euroopa poolaasta algust. 14. veebruaril 2012 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande,⁶ milles nimetati Prantsusmaad ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida.
- (5) Euroopa Ülemkogu kiitis 2. märtsil 2012 heaks finantsstabiilsuse tagamise, eelarve konsolideerimise ja majanduskasvu edendamise prioriteedid. Ülemkogu toonitas vajadust saavutada diferentseeritud ja majanduskasvu soodustav eelarve konsolideerimine, taastada tavapärase majandusele laenuandmise tingimused, edendada majanduskasvu ja konkurentsivõimet, tegelda töötuse probleemiga ja majanduskriisi sotsiaalsete tagajärgedega ning moderniseerida avalikku haldust.
- (6) Euroopa Ülemkogu kutsus laiendatud euroala paktiga ühinenud liikmesriike 2. märtsil 2012 üles esitama õigeaegselt kohustused, mis lisatakse nende stabiilsus- või lähenemisprogrammi ja riiklikusse reformikavasse.
- (7) Prantsusmaa esitas 4. mail 2012 oma ajakohastatud stabiilsusprogrammi ajavahemikuks 2012–2016 ja 13. aprillil 2012 oma riikliku reformikava 2012. aastaks. Selleks et võtta arvesse kõnealuse kahe dokumendi omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal. Samuti on komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel põhjalikult analüüsinud,⁷ kas Prantsusmaad mõjutab makromajanduslik tasakaalustamatus. Komisjon jõudis järeldusele, et Prantsusmaad mõjutab tasakaalustamatus, ehkki mitte ülemäärane.
- (8) Tuginedes nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 kohasele stabiilsusprogrammile antud hinnangule, on nõukogu seisukohal, et programmi eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on optimistlik. Komisjoni 2012. aasta kevadprognoosis ennustati SKP kasvuks 2012. aastal 0,5 % ja 2013. aastal 1,3 %, võrreldes stabiilsusprogrammi vastavate näitajatega 0,7 % ja 1,75 %. Kui puudujääk osutus 2011. aastal eeldatust väiksemaks tasemel 5,2 % SKPst, näeb programm ette selle vähendamist 2013. aastal 3 % tasemele SKPst, mis on nõukogu määratud ülemäärase puudujäägi korrigeerimise tähtaeg, ja seejärel konsolideerimise jätkamist, et saavutada tasakaalus eelarve 2016. aastaks. Keskpika perioodi eelarve-eesmärk, milleks on struktuuriliselt tasakaalustatud eelarve, loodetakse saavutada programmiperioodi jooksul. Keskpika perioodi eesmärgis võetakse asjakohaselt arvesse stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid. Tuginedes (ümberarvutatud) struktuursele eelarvetasakaalule,⁸ on ajavahemikuks 2010–2013 kavandatud keskmine aastane eelarve konsolideerimine

⁶ COM(2012) 68 final.

⁷ SWD(2012) 155 final.

⁸ Tsükliliselt kohandatud eelarveseisund pärast ühekordsete ja ajutiste meetmete arvessevõtmist, arvutatuna komisjoni talituste poolt ümber programmis esitatud teabe alusel ja ühiselt kokkulepitud meetodikat kasutades.

kooskõlas nõukogu 2. detsembri 2009. aasta soovitusega. Aastateks 2014–2016 on keskpika perioodi eelarveeesmärkide saavutamise suunas kavandatud täiendavad igaaastased struktuurilised edusammud, mille maht on 0,7 % SKPst. Programmi kohaselt on valitsemissektori kulude kasvumäär, arvestades kaalutlusõiguse raames võetavaid tulumeetmeid, kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti kulueesmärgiga. Programmis esitatud kohandamiskava ähvardavad mitmed ohud. Makromajanduslik stsenaarium võib kujuneda vähem soodsaks kui komisjoni 2012. aasta kevadprognoosis näidatud. Meetmeid ei ole piisavalt täpsustatud, et täita eesmärgid alates 2013. aastast ja saavutada soovitatud keskmine aastane eelarve konsolideerimine. Lisaks on Prantsusmaa tulemused kulueesmärkide saavutamisel olnud seni ebaühtlased. Seepärast on ülemäärase puudujäägi korrigeerimist 2013. aastaks võimalik tagada üksnes juhul, kui kavandatavad meetmed on piisavalt täpsustatud ja vajaduse korral võetakse lisameetmeid. Valitsemissektori võla suhe SKPsse, mis 2011. aastal oli 85,8 %, tõuseb 2013. aastal oodatavalt 89,2 % tasemele ja langeb 2016. aastal 83,2 % tasemele. Programmi kohaselt saavutatakse võla vähendamise sihttase üleminekuperioodi lõpul (2016. aastal).

- (9) Ehkki 2011. aasta teisel poolel ja 2012. aasta veebruaris võeti vastu täiendavad konsolideerimismeetmed, on eelarve konsolideerimise rakendamine jätkuvalt suur probleem. Jätkusuutliku eelarvepositsiooni taastamiseks on väga tähtis vältida kulude kõrvalekaldeid täielikult täpsustatud meetmetele tugineva tugevdatud eelarve konsolideerimise abil. Peale selle oleks Prantsusmaal asjakohane kasutada võimalusi kiirendada puudujäägi vähendamist, et hõlbustada ülemäärase puudujäägi kavakohast korrigeerimist. Riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse ja tulevaste pensionide piisavuse tagamiseks viiakse järk-järgult ellu 2010. aasta pensionireform. Kui tööhõive ja majanduskasv jäävad prognoositust väiksemaks, ei ole siiski kindel, et süsteem tasakaalustatakse 2018. aastaks, ning pärast 2020. aastat on tõenäoline puudujäägi tekkimine. Vastloodud juhtkomitee, mille ülesanne on esitada igal aastal seisukoht erinevate pensionikavade finantsseisundi ja tingimuste kohta, mis tagaksid 2018. aastaks eelarve tasakaalu saavutamise, ei esitanud seda 2011. aastal, mis muudab pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse hindamise keeruliseks.
- (10) Prantsusmaa tööturu toimimist saaks parandada, vähendades veelgi tööturu killustatust. Uue töölepingu (*contrat de sécurisation professionnelle, CSP*) kohaselt, mis võeti kasutusele 2011. aasta juuli seadusega ning millega liideti kaks olemasolevat töölepingut, läheb majanduslike raskuste korral vallandatud töötajate nõustamise kohustus tööandjalt avaliku sektori tööhõivetalitusele (*Pôle emploi*). See on samm edasi, kuid selle mõju on piiratud. Samuti on võetud mitmed meetmed või toimub arutelu nende rakendamise üle, et pakkuda ajutistes raskustes olevatele ettevõtetele paindlikku töökorraldust. Kõnealused meetmed ei ole siiski suunatud konkreetselt tööturu killustatuse probleemi lahendamisele. Tööhõivekaitse õigusaktide läbivaatamise käigus on selgunud, et töötajate vallandamise haldusmenetlus on tööandja jaoks jätkuvalt seotud ebakindluse ja võimalike suurte kuludega. Lisaks on oluline tagada, et miinimumpalga mis tahes muutumine toetaks eelkõige noorte ja madala kvalifikatsiooniga töötajate tööhõivet.
- (11) Positiivseks võib pidada seoses pensionireformiga võetud meetmeid vanemaealiste töötajate palkamise soodustamiseks, sealhulgas ettevõtetele esitatud nõuet rakendada meetmeid aktiivse tööea pikendamiseks. Asjaomased tegevuskavad ei ole tavaliselt siiski piisavalt ambitsioonikad ega sisalda meetmeid, mille abil lühendada tööaega või pakkuda konkreetselt vanemaealiste töötajate vajadustele kohandatud töökohti. Pealegi

võivad vanemaealiste töötajate töötushüvitiste süsteemi teatavad aspektid (kestus ja see, et hüvitised ei ole vähenevad) pakkuda töötamiseks vähe stiimuleid. Täiskasvanuhariduse valdkonnas on vaja ambitsioonikat strateegiat, et suurendada täiskasvanud töötajate tööalast konkurentsivõimet.

- (12) Selleks et vähendada noorte töötust, on Prantsusmaa ametiasutused võtnud endale kohustuseks suurendada 2015. aastaks praktikakohtade arvu 600 000-lt 800 000-le. 2011. ja 2012. aastal võeti mitmeid meetmeid, et suurendada praktikantide kvooti ettevõtetes ja karmistada karistusi ettevõtetele, kes nõudeid ei täida. Kõnealustest meetmetest hoolimata on praktikakohtade arv ikka veel eesmärgist kaugelt väiksem. Hiljuti Prantsusmaa ametiasutuste tellimisel koostatud aruandest selgus, et 40 % VKEdest on seisukohal, et praktikantide oskused ei vasta nende vajadustele. Seega saavutatakse noorte töötusega võitlemise poliitikas suuremat edu, kui haridussüsteemi vahendusel omandatud oskused vastaksid paremini tööturu vajadustele.
- (13) Tööhõiveameti (ANPE) ja töötushüvitiste fondi (UNEDIC) ühendamisega üheks asutuseks (*Pôle emploi*) ei ole seni kaasnenud oodatud tulemusi teenuste osutamise tõhususe ja nende kvaliteedi osas. 2012. aasta jaanuaris (valitsuse, sotsiaalpartnerite ja *Pôle emploi* vahel) allakirjutatud uus mitmeaastane kolmepoolne leping, mis käsitleb *Pôle emploi* tegevust ja teenuseid ajavahemikus 2012–2014, on samm õiges suunas. Ometi tuleb veel kindlaks määrata hulk eesmärke, mistõttu on reformi ambitsioone praegusel etapil raske hinnata. Reformi usutavust vähendavad ka riiklike tööturutalituste eelarvelised ja inimressursi piirangud.
- (14) 2012. aasta veebruaris tõstis Prantsusmaa käibemaksumäära 1,6 protsendipunkti võrra (21,2 %-ni) ning kapitalitulult ja kapitali kasvutulult makstavaid sotsiaalmakse 2 protsendipunkti võrra (15,5 %-ni), et kompenseerida väiksemaid tööandja sotsiaalkindlustusmaksuid. See on asjakohane meede, et toetada paremini tasakaalustatud maksusüsteemi, kus maksukoormus nihutatakse tööjõumaksudest eemale. Nagu märgitakse komisjoni talituste tehtud makromajandusliku tasakaalustamatuse põhjalikus analüüsis, võiks see aidata parandada Prantsusmaa ekspordi kulupõhist konkurentsivõimet ja omada positiivset mõju ettevõtete kasumlikkusele ning pikemas perspektiivis ka investeringutele ja hinnavälisele konkurentsivõimele. Siiski on reformi kohaldamisala liiga kitsas. Kuigi on tehtud jõupingutusi maksukulude vähendamiseks, on samal ajal siiski tõstetud teatavaid makse, mis kalduvad suurendama juba niigi suurt tööjõu maksukoormust. Prantsusmaa on ELis eelviimasel kohal keskkonnamaksude osakaalu poolest maksutulust. Seega saab kõnealuseid makse oluliselt tõsta. Seni ei ole võetud kindlaid meetmeid selle hindamiseks, kas teatavate alandatud maksumääradega on saavutatud nende tööhõivealased või sotsiaalsed eesmärgid (eelkõige vähendatud käibemaksumäära puhul).
- (15) Ettevõtluskeskkonna lihtsustamiseks ning teatavatel reguleeritud kutse- ja ametialadel tegutsemise piirangute kaotamiseks on vastu võetud hulk reforme, kuid neist ei piisa tööturule sisenemise tõkete ja piiravate tegutsemistingimuste kõrvaldamiseks paljudes muudes valdkondades (nt veterinaararstid, taksojuhid, tervishoiutöötajad, õiguselukutsete esindajad, sealhulgas notarid). Seetõttu tuleb reguleeritud ametialade puhul tööturule sisenemise ja nendel ametialadel tegutsemise tingimused horisontaalsemalt ja süstemaatilisemalt läbi vaadata, et hinnata nende vajalikkust ja proportsionaalsust. Jaesektoris peaks olema turustajal võimalik vabalt määrata hinda ja muid müügitingimusi, et tarbija saaks kasu madalamatest hindadest. Tarbijad võiksid

selles väga kontsentreeritud sektoris kasu saada ka muudest konkurentsi soodustavatest meetmetest, nagu ruumilise planeerimise piirangute kaotamine või läbivaatamine ning uute müügikohtade avamise korra lihtsustamine.

- (16) Veelgi tuleks suurendada konkurentsi mitmes võrgutööstuses (elektri hulgiturg, raudteesektor), sest nendes sektorites elluviidud reformidega on saavutatud ainult osalisi tulemusi. Prantsusmaa elektriturg on üks ELi kontsentreeritumaid. Elektrituru ümberkorraldamise (*Nouvelle Organisation du Marche de l'Electricite*, NOME) seadusel on olnud konkurentstile positiivne mõju, kuid tuleb võtta lisameetmeid, et parandada Prantsusmaal alternatiivsete operaatorite juurdepääsu elektrienergia tootmisvõimsusele, nagu hüdroenergia tootmine. Raudteetranspordi valdkonnas on uute ettevõtjate turuletulek piiratud nii kaubavedude kui ka rahvusvahelise reisijateveo sektoris, kaubavedude valdkonnas on ikka veel alles tehnilised tõkked mittediskrimineerivale juurdepääsule.
- (17) Prantsusmaa ekspordi turuosa vähenes 2005.–2010. aastal 19,4 %, mis on üks suurimaid langusi liikmesriikide hulgas ja palju suurem komisjoni poolt 14. veebruaril 2012. avaldatud häiremehhanismi aruandes esitatud künnisest. Komisjoni talitused järeldasid Prantsusmaa põhjalikus analüüsis, et ekspordi turuosa kaotus tulenes nii kulupõhise kui ka hinnavälise konkurentsivõime, eriti aga viimase, vähenemisest. Eelkõige survestab Prantsusmaa ettevõtjate kasumlikkust tööjõu ühikukulude kasv, mis piirab nende kasvuvõimet, suutlikkust teha vajalikke investeeringuid tulemuslikkuse parandamiseks ja tegeleda innovatsiooniga. Erasektori innovatsiooni edendamise poliitikat tuleks jälgida ja täiendada seda meetmetega Prantsusmaa ettevõtjate kasumlikkuse taastamiseks.
- (18) Prantsusmaa on võtnud mitmeid kohustusi laiendatud euroala pakti alusel. Kõnealused kohustused ja 2011. aastal võetud kohustuste täitmine on seotud tööhõive edendamise, konkurentsivõime parandamise ja riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tugevdamisega. Komisjon on hinnanud laiendatud euroala pakti raames võetud kohustuste täitmist. Soovitustes on arvesse võetud kõnealuse hindamise tulemusi.
- (19) Komisjon hindas Euroopa poolaasta raames põhjalikult Prantsusmaa majanduspoliitikat. Hinnati stabiilsusprogrammi ja riiklikku reformikava ning esitati põhjalik analüüs. Hindamisel on arvesse võetud kõnealuste dokumentide asjakohasust Prantsusmaa fiskaal- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, aga ka nende vastavust ELi eeskirjadele ja juhistele, pidades silmas vajadust tugevdada ELi üldist majandusjuhtimist, lisades ELi tasandi panuse riigi tasandil tehtavatesse otsustesse. Euroopa poolaasta raames koostatud komisjoni soovitused kajastuvad allpool 1.–5. soovituses.
- (20) Võttes arvesse kõnealust hinnangut, on nõukogu läbi vaadanud Prantsusmaa stabiilsusprogrammi ja tema arvamus⁹ selle kohta on väljendatud eeskätt 1. soovituses.
- (21) Võttes arvesse komisjoni põhjaliku analüüsi ja kõnealuse hindamise tulemusi, on nõukogu läbi vaadanud Prantsusmaa 2012. aasta riikliku reformikava ja stabiilsusprogrammi. Nõukogu soovitused, mis on tehtud määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel, kajastuvad eeskätt allpool soovitustes 2, 4 ja 5,

⁹ Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

SOOVITAB Prantsusmaal võtta ajavahemikus 2012–2013 järgmisi meetmeid:

1. Tugevdada ja rakendada eelarvestrateegiat, mida toetavad piisavalt täpsustatud meetmed, aastal 2012 ja sellele järgnevatel aastatel, et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi õigeaegne korrigeerimine ja ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohastes nõukogu soovitustes täpsustatud struktuurilise kohanduse saavutamine. Seejärel tagada asjakohane struktuuriline kohandus, et saavutada piisavad edusammud keskpika perioodi eelarve-eesmärkide suunas, sh kulueesmärgi täitmine, ning tagada piisavad edusammud võla vähendamise sihttaseme saavutamise suunas. Jätkata pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse ja asjakohasuse läbivaatamist ja võtta vajaduse korral täiendavad meetmed.
2. Viia ellu täiendavaid reforme, et piirata tööturu killustatust, vaadates sotsiaalpartneritega konsulteerides ja kooskõlas riigisiseste tavadega läbi tööhõivekaitse õigusaktide teatavad aspektid, eelkõige need, mis on seotud töötajate vallandamise ja haldusmenetlusega; tagada ka edaspidi, et miinimumpalgaga seotud mis tahes muudatustega toetatakse töökohtade loomist ja konkurentsivõimet; võtta meetmeid täiskasvanute osaluse suurendamiseks elukestvas õppes.
3. Võtta vastu tööturumeetmed, et tagada vanemaealiste töötajate pikem tööiga. Parandada noorte (eriti nende, keda ohustab pikaajaline töötus) tööalast konkurentsivõimet, pakkudes eelkõige rohkem ja paremaid praktikakavasid, mis vastavad hästi noorte vajadustele. Tõhustada aktiivset tööturupoliitikat ja tagada riiklike tööturuasutuste tulemuslikum tegevus individuaalse toetuse pakkumisel.
4. Võtta täiendavaid meetmeid lihtsama ja paremini tasakaalustatud maksustamissüsteemi rakendamiseks, et nihutada maksukoorem tööjõumaksudelt muude maksustamisvormide suunas, mis koormavad vähem majanduskasvu ja välist konkurentsivõimet, eelkõige keskkonna- ja tarbimismaksude suunas. Jätkata jõupingutusi (eelkõige võlgade tekkimist soodustavate) maksukulude vähendamiseks ja ühtlustamiseks. Vaadata läbi praeguste vähendatud käibemaksuäärade tulemuslikkus töökohtade loomise toetamisel.
5. Jätkata jõupingutusi põhjendamatute piirangute kaotamiseks reguleeritud ameti- ja kutsealadelt, eelkõige teenuste ja jaesektoris. Võtta täiendavad meetmed võrgutööstuste liberaliseerimiseks, eelkõige elektri hulgiturul. Arendada elektrivõrkude vastastikuse sidumise võimsust ning lihtsustada uute operaatorite turule tulekut kaubavedude ja rahvusvahelise reisijateveo sektoris.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*